

Tarih: 15.9.1979 Cumartesi

TKP'nin Sesi: Günlük yayın programı

İÇ HABERLER:

YAZAN: Zy. / Hl. SPIKER: Öm.

1. İstanbul bağımsız Senatör adayı Onger seçimlerde eylem birliği önerdi
2. Maden-İş, Bank-Sen, Bay-Sen sendikaları üzerindeki ihraç kararları
3. mahkemece kaldırıldı
4. TKP'nin 59. kuruluş yıldönümünü kutlama eylemleri sürüyor
5. Prof. Ünsal'ın kutilinin faşist MHP yanlısı olduğu belirlendi
6. İzmir'de 22 demokratik örgüt TUSZDER'in açılmasını istedi
7. Nataj montaj kısmı işçilerinin direnişi sürüyor
8. Beykoz tersanesinde işçi kıyımı sürüyor

KISA YORUM:

Başlığı:

Konusu: yok

DIŞ HABERLER:

YAZAN: Ali SPIKER: D.

1. Pentagon nükleer silahlanmaya öncelik veriyor
2. Çin Viyetnam'a karşı saldırı hazırlıklarını yoğunlaştırıyor
3. Moskova bilimsel konferansı sürüyor
4. Samrin-Kastro görüşmesi
5. El Salvador halkı direniyor

DIŞYORUM:

YAZAN:

SPIKER:

Başlığı:

yok

Konusu:

YORUM:

Atılım'dan

YAZAN

Atılım

SPIKER:

Öm.

Başlığı: "Ulusal baskıya ~~xxx~~ karşı"

Konusu:

15.9.79
Türkiye
SLS

Ulusal baskıya karşı

Sıkıyönetim uzatıldı. Her zaman olduğu gibi, bu kez de sıkıyönetim uzatılmadan önce CIA güdümlü "sol" maskeli terör örgütleri yeniden yoğun olarak öne sürüldü. ~~Kanlı provokasyonlar yoğunlaştırıldı.~~ Özellikle Türkiye Kürdistanı'nda, ~~1978~~ Apo'cu denilen karanlık terör şebekesi bir kaç yerde kanlı saldırılara girişti. Sıkıyönetim, MHP yanlısı karakol komutanları, jandarma, polis Kürt halkına karşı yürüttükleri terör ve baskıyı daha da arttırdılar. Gerici, faşist güçler, Tercüman, Hergün gibi gazeteler yeniden "bölücülük" yaygaralarına öne çıkarttılar. Bunlar, ~~CIA güdümlü terör örgütlerini "komünist" diye kamuoyuna götü-~~
~~termeye yeltenseler,~~ sıkıyönetimin daha açık biçimlerde tüm ileri- ci, yurtsever güçlere, Kürt halkına karşı saldırıya geçmesi orta- mını hazırlamaya giriştiler. Bu güvenist kampanyayı gerici hükümet devirme girişimlerini tırmadığında kullanmaya çalıştılar. Bu provokasyonlar ve kopartılan "bölücülük" yaygaraları üzerine Genel Kurmay başkanı "Doğu gezisi"ne gitti. Bu "gezi" öncesi ve sırasında sıkıyönetim geniş çapta bir sindirme hareketine geçti. Türkiye Kürdistanı'nda kentler, ilçeler, köyler silah arama bahanesiyle basıldı.

Bu durum, Apo'cu denilen karanlık şebekenin, gericiliğin Kürt halkına karşı baskı ve terörün arttırılmasında bir araç ol- duğunu bir kez daha gösterdi. Daha baştan güvenist konumlara kayan CHP ve hükümet yöneticilerinin sıkıyönetim aracılığıyla ulusal baskıyı arttırma politikasını benimsediğini de ortaya koy- du. CHP yöneticilerinin ikiyüzlü politikası bu konuda da yine sergilendi: Bunlar uluslararası alana "ırkçılığa karşıyız" politi- kasıyla çıkıyor, ancak Türkiye'de Kürt halkının varlığını bile tanımaya yanaşmıyorlar. Faşist MHP ve yandaşları doğuda ırkçı soy kırım hareketleri düzenliyor, ama CHP ve hükümet yöneticileri bunlara dokunmuyor. Sıkıyönetim güvenist bir baskı ~~ve~~ politika-

sıyla Kürt halkının üzerine yürüyor.

Komünistler, sosyalistler, tüm ilerici ve yurtsever güçler, ulusal baskı ve teröre karşı güçlerini birleştirmelidir. Kürt halkı eşit haklar istiyor. Kendi yazgısını özgürce belirleme hakkı istiyor. Sıkıyön^{eli}min kalkmasını, sindirme hareketlerinin son bulmasını, soy kırım örgütleyicisi faşist MHP ve yan örgütlerinin dağıtılmasını, elebaşlarının cezalandırılmasını istiyor. Kürt köylüsü toprak ve özgürlük istiyor. Bu istemler tüm halkımızın istemleridir. Bu ortak istemler için ortak düğmana karşı Türk ve Kürt emekçilerinin savaş birliği güçleniyor. Bu ortak savaş iki halkın gönüllü birliğinin temelidir.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Haberler:

15 Eylül 1979

Seçim haberleri:

Cumartesi

---İstanbul bağımsız senatör adayları Onger seçimlerde eylem birliği önerdi:

İstanbul bağımsız senatör adayları Bakiye Beria Onger, TİP, TSİP, CHP'li, yurtsever, ilerici bağımsız adaylara seçimlerde eylem birliği çağrısında bulunmuştur. Beria Onger'in çağrısı şöyledir: Seçim kampanyası başlıyor. Seçimler ilerici, sosyalist adaylar için salt bir oy toplama sorunu olmasa gerek. Kampanya boyunca anti-faşist savaşımın bayrağını yükseltmek, emperyalizme, gericiliğe yoğun çıkışlarla karşı durmak ve seçim kampanyasını demokrasi güçlerinin eylem birliğinin somutlandığı bir kampanyaya dönüştürmek birincil görevlerimiz arasındadır. 14 ekim seçimlerinde ilericilerin, demokratların, sosyalistlerin ve komünistlerin cephe ve eylem birliği sağlanamadan, aday listelerinde

eylem birliğini somutlayamadan giriyoruz.Soldaki partiler ve siyasi çizgiler,ayrı ayrı adaylarla seçime katılıyor.Kanımca ulusal demokratik güçlerin seçimlere ayrı adaylarla girmesi sadece gericilik güçleri için sevindiricidir.Onların sevinçlerini kursaklarında bırakmak olanagı ise vardır.Şimdi de vardır.Seçimlere ayrı ayrı katılmamız adayların ve onları destekleyen güçlerin seçim kampanyası sonrasında eylem birliği yapmasına engel değildir.Degildir,çünkü devrimciler seçimlere salt oy almak,güçlerini alınan oy sayasıyla kanıtlamak için girmezler.Bu nedenle tüm ilerici adayların seçim kampanyası boyunca ortaklaşa yığın eylemleri örgütlemeye,burjuvazinin,gericilik güçlerinin karşısına miting alanlarında,emekçi semtlerinde tek bir yumruk gibi çıkmaya çağırıyorum.inancım odur ki,seçimlere ayrı ayrı girmek aramızda siyasi görüş ayrılıklarının bulunması anti-faşist, anti-emperyalist,anti-şoven,anti-tekelci çıkışları birlikte örgütleme-

mize, bu platform üzerinde eylem birliği yapmamıza engel değildir. Bağımsız siyasi görüşler ne olursa olsun, tüm ilericileri, demokratları sosyalistleri ve komünistleri birleştiren ortak noktalar, güncel görevler var, Faşist saldırıyı geriletmek, bunalımın yükünün emekçi halkımızın sırtına vurulmasına engel olmak, tekellere, faşizme, emperyalizme, şovenizme karşı savaşımı gclendirmek, işçi sınıfımızın tekellere karşı vermeye hazırlandığı büyük toplu sözleşme savaşımını pekiştirmek üzerinde kesinlikle birleşebileceğimiz ortak konulardır. Bu alanlarda ortak savaşım vermek güncel görevimizdir. İştambul bağımsız senatör adayı olarak, TİP'li, TSİP'li adaylara, soldakiteki bağımsız adaylara, CHP'li yurtsever adaylara sesleniyorum: Emperyalizme, faşizme karşı ortal yaağın eylemlerirgtliyelim. Açık hava ve kapalı salon toplantılarında gclerimizi birleştirelim. Yığınlara birlikte seslenelim. Kitleler^e ayrı ayrı aday olmamızın, baş düşmana ve baş tehlikeye karşı omuzomuzaya ver-

memize, eylem birliği yapmamıza engel olmadığını gösterelim, kanıtlıyalım. Bu amaçla ilerici, yurtsever, demokrat, sosyalist, komünist adaylar biraraya gelelim. Ulusal demokratik güçlerin cephe ve eylem birliğine somut katkıda bulunalım. Gün görev günüdür. Gün kısır çekişmeleri bir kenara bırakıp güçlerimizi mümkün olan ^{bir} en üst sınırdaki birleştirmek günüdür. Çağrımızın tüm ilerici, yurtsever, sosyalist aydınlarca benimseneceği, ve eylem birliğimizin gerçekleşeceği inanç ve dileğiyle....

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Maden-İş, Bank-Sen, Bay-Sen sendikaları üzerindeki ihraç kararları mahkemece kaldırıldı:

DİSK yönetiminin sınıf sendikalarından Maden-İş, Bank-Sen ve Bay-sen hakkında aldığı ihraç kararları, Bakırköy 6. asliye hukuk mahkemesince kaldırılmıştır.

~~Ma~~ Yapılan başvuruyu inceleyen mahkeme, ~~a~~ DİSK onur kurulunun aldığı 1 yıllık ihraç ~~kararlarının~~ DİSK genel kuruluna başvurulmadan uygulanmaya konulmasını usul ve yasalara aykırı buldu.

Böylece demokratik sınıf ve yığın sendikacılığı ilkelerine sınıksız sarılan Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen yöneticileri DİSK toplantılarına katılmaya hak kazanmış oluyorlar.

Bilindiği gibi, DİSK yönetiminin aldığı ihraç kararları, DİSK'e bağlı öteki sendikalarca ve ~~geniş~~ demokratik örgütlerce geniş çapta protesto edilmiş, ihraçların kaldırılması yolunda büyük bir kampanya oluşmuştu.

İKP'nin 59. kuruluş yıldönümünü kutlama etkinlikleri sunuyor

F. A. ...

Hamburg'da düzenlenen geceye yüzlerce işçimiz katıldı. İKP'nin 59. yılını kutlama gecesinde de baş belgiler, "İKP'ye özgürlük: Faşizme geçit yok." belgileriydi. Sannenin sol yanına "İKP'ye özgürlük, sağ yanına ise "Atılım bilimleri" yazıları asıldı. Salon aynı zamanda Lenin'in portresi, yaşasın proleterya enternasyonalizmi panosuyla süslenmiştir. Sağ yanda "Türkçe ve Türkçe" yaşasın Türk ve Kart halklarının birliği" yazılı bir pankart asılıydı. Atılımla dayanışma komitesinin kitap sergisi büyük ilgi gördü. Gecede folklor ekipleri, işçi korosunun marşları, kadın ve erkek işçilerimizin Nazım Hikmet'te okudukları şiirler, 1 Mayıs 78 adlı Diye ağızları büyük ilgi uyandırdı.

Atılımla Dayanışma komitesi 16 Eylül Pazar günü Batı Almanya'nın Munin kentinde, saat 13 'de , Maistrasse 26 adresinde "İKP'nin 59. yıldönümünü kutlama toplantısı düzenlediğini" bildirmiştir.

faşist

Profösör Ünsal'ın katili nin/MHP yanlısı olduğu belirlendi:

~~Adana~~ Çukurova üniversitesi rektör yardımcısı profösör Ünsal'ı öldüren Aydın Telli'nin faşist MHP yanlısı olduğu belirlenmiş ve Adana emniyet müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre faşist katilin birçok cinayet ve saldırı olayına karıştığı ~~xxx~~ bildirilmiştir.

Öte yandan birçok üniversite ve okullarda faşist cinayetler üzerine direniş kararı alınmıştır. Profösör Ünsal için Adana'da yapılan törende faşist MHP ve Ülkücü gençlik derneğinin kapatılması istenmiştir.

Ayrıca İstanbul, Ankara ve Adana'da demokratik kuruluşlar Tıp üyesi sosyalist avukat Ceyhun Can ve Profösör Ünsal'ın faşistlerce öldürülmesini sert bir dille protesto etmişler MHP ve yan örgütlerinin kapatılması zorunluğunu bir kez daha belirtmişlerdir.

---İzmir'de 22 demokratik örgüt TUS-DER'in açılmasını istedikler:

İzmir Tabib Odası, TUMAS, TUMOD, Konak İGD şubesi, İlerici Liseliler derneği izmir şubesi, Ege-Köy-Der, Yeni-Haber iş sendikası, Hür cam-İş, Maden-İş, Müzik-Der, Genel-Der, Haber-Der, Beton-İş, TÖB-DER İzmir şubesi Bank-Sen 5. bölge temsilciliği, Makine mühendisleri Odası İzmir şubesi Kimya mühendisleri Odası Ege bölgesi şubesi, Ziraat mühendisleri Odası, Tüm Has-İş, 'in içinde bulunduğu 22 demokratik örgüt ortak bir açıklama yaparak sıkıyönetimce kapatılan sağlık emekçilerinin örgütü Tus-Der'in açılmasını istemişlerdir.

--- Netaş montaj kısmı işçilerinin direnişi sürüyor:

Maden-İş üyesi
Netaş işyerinin Montaj kısmında çalışan 300/işçinin direnişi
sürüyor.

Bilindiği gibi Netaş işçileri ~~xxxxxx~~, toplu sözleşmeden do-
haklarının,
ğan/13. maddenin patronca ihlal ~~edilmesi~~ edilmesi üzerine dire-
nişe geçmişlerdi. NETAŞ montaj kısmı işçileri toplu sözleşmeden
doğan hakları kendilerine tanınmıncaya kadar direnişlerini kararlılıkla
sürdüreceklerini bildiriyorlar.

---Beykoz tersanesinde işçi kıyımı sürüyor:

Beykoz tersanesinde patron,işçilerin direnişini kırmak için 15
işçiye işten atmıştır.Bilindiği gibi Türkiye liman dok ve gemi sanayi
işçileri sendikası üyesi olan 140 işçi bir arkadaşlarının işten atıl-
ması üzerine direnişe geçmişler,ancak sıkıyönetim direnişi engellemiştir.

Beykoz tersanesi işçileri, sarı sendikanın da patronla işbirliği yaptığını bildirmişlerdir.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Tiyatrolar üzerindeki baskılar artıyor

Ankara sıkıyönetim komutanlığının Breht'in Kabare oyununu yasaklama-
sından sonra, İstanbul Birlik Sannesi'nin Nazım Hikmet'in İnsan manze-
raları adlı oyunu üzerindede baskı uygulayarak, bu oyunun bazı
bölümlerinin çıkarılmasını istemiştir. Sıkıyönetim komutanlığının
bu tutumu üzerine bir demeç veren OHR Denizli sayısları Mustafa
Gazalacı, olayı kınamıştır. Sıkıyönetimin tiyatrolar üzerindeki
baskılarının Türkiye demokrasisi açısından kaygı verici olduğunu
belirterek şöyle demıştır: " 20. yüzyılın sonunda hatta Breht ve Nazım
gibi dünyaca ünlü büyük sanatçıların oyunlarının halka ulaşmasını
engellemek çok düşündürücüdür. Zaman geçirilmeden sıkıyönetim yetkilili-
leri kararlarını gözden geçirmeli, yasaklanan oyunların oynanmasını
serbest bırakmalıdır. Bugün toplulumuzda bir hastalık durumana gelen
ROBOTLAŞAN kişilerin, düşüncelerinden dolayı başka insanları öldürme-
leridir. Bunu önlemenin bir yolu da

*tiyatro yasaklamak değil
halka daha çok yaymakla olacaktır.*

İşçi haberleri

Maden Federasyonu'ndan
istifa ederek

Karadeniz Bakır işletmelerinde 1500 işçi/yer aldı. Maden-İş sendikası na geçti. Gönen sebepli kömür işletmesinde toplu sözleşme yetkisini Diskle bağlı Devmaden-sen aldı. Metal İş'in yetkisi düştü.

İzmir Göktepe boru fabrikasında Lastik İş sendikası üyesi işçiler greve başladılar. Lastik İş sendikası İzmir şube başkanı Nail Karakaş işçilerin yasal haklarını aiana dek greve devam edeceklerini açıkladı. - Oleyis sendikası ile Milli Savunma Bakanlığı işvereni arasında varılan anlaşma sonucunda Bakanlığa bağlı yurtlarda bir sareden beri süren grev sona erdi.

-Konya-Eregli un fabrikasında çalışan işçiler isteklerinin patron tarafından kabul edilmesi üzerine direnişlerine son verdiler. İşçiler üç günlük direnişin kendilerine çok şeyler öğrettigini, haklarını sökesöke alabileceklerini öğrendiklerini söylediler.

DIŞ HABERLER:

"TKPNİN SESİ"

15.9.79.Ali.

"BİZİM RADYO"

PENTAGON NÜKLEER SİLAHLANMAYA ÖNCELİK VERİYOR---Birleşik Amerika Harp bakanlığı,kıtalararası ^{2x}MX tipi roket üretiminin ilk aşaması için 978,4 milyon dolarlık harcamayı onaylamıştır.Bundan bir hafta önce de devlet başkanı Kartır,her birinin 10 nükleer başlık taşıyabildiği bu tip roketlerden 200 adet üretilip,derhal silahlı kuvvetlere verilmesi yönündeki kararını açıklamıştı.1980 yılında pentagonun silahlanma masrafları,vergiler ödeyen milyonlarca emekçinin cebinden alınan 33 milyar dolara yükselecektir.Hatırlanacağı üzere,Amerikan cumhurbaşkanı Kartır,Kongreye bir mesaj göndererek,1980 yılı silahlanma bütçesinin daha 5 milyar dolarla artırılmasını istemiş,bunun önemli bir bölümünün,öteki NATO ülkeleriyle ortaklaşa gerçekleştirilecek nükleer roket

sisteminin modernleştirilmesi ve nükleer başlıklı stratejik silahların artırılması planlarına ayrılacağını bildirmişti. Kartır ayrıca, Yakın-Doğu'da Amerikanın askersel varlığının artırılacağını, bu bölgede Vaşingtonun, sözde çıkarlarını korumak gerekçesiyle 110 bin kişilik özel saldırı ~~xxxx~~ birliğinin kurulmakta olduğunu açıklamıştır.

Birleşik Amerikanın dünyanın değişik bölgelerindeki asker ve nükleer silah sayısını artırma girişimleri dolayısıyla, demokratik basında emperyalizmin yabancı ülkelerdeki üsleri konusunda yazılar yayınlamaktadır. Batı Almanya komünistlerinin yayın organı, "Unzere Sayt" gazetesini, bu konudaki bir yazısında, Amerikanın, Kübadaki Sovyet askerlerinin sayısında ve işlevlerinde değişiklik yapıldığı yalanıyla kopardığı yaygaranın, pentagonun nükleer silahlanmasına perde edilmesi için hazırlandığını belirtmekte, üstelik, Küba topraklarındaki Guantamo ^{no} üsünde tepeden tırnağa silahlı 2800 Ameriken askerinin bulunduğunu hatırlatmakta, Pasifikte ve Hind okyanusundaki Amerikan üslerinin ge-

ÇİN VİYETNAMA KARŞI SALDIRI HAZIRLIKLARINI YOĞUNLAŞTIRIYOR---Viyanada çıkan"Presse"gazetesine bir demeç veren Sosyalist Viyetnam başbakanı Fam Van Dong,Çindeki ve Çin-Viyetnam sınır bölgesindeki gelişmelerin, Pekin yönetiminin Viyetnama karşı yeni bir saldırı hazırlıklarına hız verdiğini açıkça gösterecek nitelikte olduğunu söylemiştir. Fam Van Dong"Biz barış ve yalnız barış istiyoruz.İyi komşuluk için elden geleni yapıyoruz.Ama yine de Çin yönetimi Viyetnama karşı bir saldırıya geçerse,yeni,etkin bir ders almadan kurtulamıyacaktır"demis defalarca olduğu gibi,bundan böyle de bütün saldırıların yenilgiyle

sonuçlanacağını belirtmiştir.

Öte yandan, Viyetnam Haber Ajansının bildirdiği üzere, Eylül ayı içinde, Çin yönetimi sınır bölgelerdeki provokasyonları artırmıştır. Yalnız 1 ile 7 Eylül günleri arasında Çinli saldırganlar 30 kez Viyetnam topraklarına dalmış veya ateş açmıştır. Bu saldırılar, birkaç Çin uçağının birden Viyetnam havalarına, Çin gemilerinin de Viyetnam karasularına dalarak, sert çatışmalara yolaçmaya dek götürülmüştür. Her defasında Viyetnam sınır askerleri saldırganı geri püskürtmüştür.

MOSKOVA BİLİMSEL KONFERANSI SÜRÜYOR---12 Eylül günü Moskovada başlayan "İkinci Dünya Savaşının nedenleri" konulu bilimsel konferans devam etmektedir. Sovyetler Birliği bilimler akademisince düzenlenen konferansa Sovyetler Birliği, Macaristan, Viyetnam, Demokratik Almanya, Moğolistan, Polonya, Romanya, Çekoslovakya, Yugoslavya, Belçika, İtalya, Batı Almanya, Finlanda, Fransa ve İsveçten delegeler katılmaktadır. Konferan-

sın açış konuşmasını yapan Sovyetler Birliği bilimler akademisi başkan yardımcısı Fedoseev, 2. dünya savaşı öncesindeki politik durumu ve emperyalizmin, bunalımlardan kurtulmak için askersel serüvenlik politikasını değerlendirmiş, yeryüzünün en yıkıcı harbinden çıkarılacak derslerin başında, harp tehlikesine karşı sürekli, ortaklaşa eylemlerin, ortak savaşın zorunlu olduğunu vurgulamış, bu dersler arasında, barışçı güçler arasındaki bölünmüşlüğün yarattığı tehlikelerin de önemli yer aldığını söylemiştir.

Moskovada yapılmakta olan uluslararası bilimsel konferans, ikinci dünya savaşını başlatan nedenleri incelemenin güncelliğini yitirmediğinin göstergesidir.

SAMRİN-KASTRO GÖRÜŞMESİ---Kamboçya devrim konseyi başkanı Heng Samrin Kuba K.P. birinci sekreteri ~~xx~~, devlet ve hükümet başkanı Fidel Castro ile görüşmüştür. Havanada yapılan görüşme sırasında, iki ülke ara-

sındaki ilişkilere ve uluslararası duruma değinilen ^{miş} görüşlerde, Küba-Kamboçya dostluk ve işbirliği ilişkilerinin geliştirilmesi gereği vurgulanmış, güney-doğu Asyada emperyalizmin ve Maoçu Pekin yönetiminin giriştiği gerginliği artırma girişimleri karşısında uyanık olma zorunluğu belirtilmiştir. Fidel Kastro, Küba halkının ve hükümetinin, zor koşullarda mutlu geleceğini kurmak için özverili bir savaş veren Kamboçya halkına bundan böyle de elden gelen yardımı yapacağını söylemiştir.

XX EL SALVADOR HALKI DİRENİYOR---El Salvador halkına kan kusturan diktatör, Romeroya karşı savaşım, korkunç terör uygulamalarına karşın aralıksız sürmektedir. Başkent San Salvadorda, diktatör Romeronun istifasını isteyen onbinler, yığinsal bir gösteri yapmıştır. Faşist polis, yürüyüşçülere saldırmış birçok kişi tutuklanmış veya yaralanmıştır.

KISA DÜNYA HABERLERİ---İtalyada 3,5 milyon emekçi, ~~42~~ saatlik grev yapmıştır. Genel hizmetler ve ulaşım işyerlerini kapsayan grev, sendikanın çağrısı üzerine yapılmıştır. Sendika, toplu işten çıkarmalara karşı, yeni iş sözleşmelerinde, artan hayat pahalılığı oranında ücretlere zam yapılmasını istemektedir.--- Burjuva propagandasının özgürlük dünyası, batı demokrasisinin kalesi olarak tanımlamaya çalıştığı Birleşik Amerikada 10 milyon 500 bin işsiz olduğu açıklanmıştır. Yalnız otomobil sanayii işkolunda geçen yıl 200 bin işçi, işinden atılmıştır.